

Zmení František pravidlá konkláve? Liberálni cirkevní historici majú niekoľko nápadov

Mikuláš Hučko

23. augusta 2021 ✝ Cirkev

Zdroj: TASR

Nemecký cirkevný historik Hubert Wolf navrhuje zmenu pravidiel, ktorými sa riadia konkláve. Podľa neho by mal pápež František rýchlo zaviesť niekoľko reforiem, aby sa zabezpečilo, že autorita jeho nástupcu nebude môcť byť ľahko oslabená. Podľa Wolfa je to v dobe online falošných správ veľmi dôležité.

Hubert Wolf, nemecký učenec, profesor cirkevných dejín v Münsteri, publikoval svoj článok na stránkach portálu *Katholisch.de*. Je uznávaný a keďže zároveň reprezentuje názory blízke progresívnym kruhom, jeho návrhy môžu mať ohlas vo Vatikáne.

Čo navrhuje Wolf Františkovi? Podľa jeho názoru by Svätý Otec mal revidovať konštitúciu *Universi Dominici Gregis* sv. Jána Pavla II. obsahujúcu zásady konkláve. Podľa Wolfa sú korekcie potrebné, pretože v dnešnej dobe je príliš ľahké spochybniť voľbu nástupcu svätého Petra na základe poloprávd alebo dokonca pochybných únikov informácií.

Wolf podporuje názor talianskeho historika pápežstva Alberta Melloniho, ktorý sa vyslovil za zmeny v *Universi Dominici Gregis* po tom, ako bol pápež František hospitalizovaný kvôli operácii čriev. Melloni veľmi trpezlivo poznamenáva, že v konkláve po Františkovej smrti alebo abdikácii bude veľmi ťažké zvoliť jeho nástupcu. Je to spôsobené politikou, ktorú František praktizuje, keď do kolégia kardinálov menuje osoby z mnohých, často malých krajín, ktorí sa navzájom nepoznajú.

Podľa Melloniho by to mohlo znamenať, že na ďalšom konkláve budú mať príliš veľký vplyv... tradicionalisti. Vďaka svojej pomernej súdržnosti, napriek tomu, že sú v menšine, môžu dosiahnuť zablokovanie voľby liberálneho pápeža. Okrem toho by ich postoj mohol viesť aj po konkláve k neustálemu spochybňovaniu voľby takéhoto pápeža. Melloni prirovnáva takúto situáciu s konaním Donalda Trumpa voči Joeovi Bidenovi. Melloni tiež upozorňuje na obvinenia zo sexuálneho alebo finančného zneužívania či krytia zo strany niektorých kardinálov. Potom by bolo ľahké tvrdiť, že pápež zvolený hlasmi takýchto ľudí nemá riadny mandát, tvrdí.

Čo navrhuje Melloni? Ako uvádza Wolf, podľa Taliana by mali kardináli hneď po začiatku konkláve ísť do prísnej klauzúry. Nesmú byť v kontakte so svetom, pretože v dobe masmédií a internetu by to mohlo byť príliš ľahko zneužitá na skreslenie výsledku konkláve.

To však nie je všetko. Talian sa domnieva, že prax štyroch hlasovaní denne by bolo treba zmeniť. Denne by sa malo hlasovať iba raz, aby mali kardináli viac príležitostí sa navzájom spoznať. Existuje ešte jeden návrh. Kardinál zvolený kolégiom by mal dostať viac času na zváženie, či voľbu prijme. Musí nadobudnúť istotu, že nijaký z jeho činov ani obvinenia proti nemu nespôsobia problémy jemu ani Cirkvi.

Profesor Hubert Wolf sa domnieva, že všetky Melloniho návrhy sú správne, ale stále nedostatočné. Podľa jeho názoru musia byť zmeny hlbšie.

Po prvé, Wolf sa domnieva, že treba predvídať situáciu, keď pápež upadne do kómy. Čo by sa stalo, keby sa František po operácii neprebral – a zostal by v kóme niekoľko rokov? V Cirkvi nie je nikto, kto by ho mohol vyhlásiť za nespôsobilého vládnuť – napokon, platí zásada *Sancta Sedes a nemine judicetur*, Svätú stolicu nikto nesúdi, píše. Takáto situácia by podľa neho viedla ku katastrofe. V Cirkvi by nastal veľký chaos, pretože by nikto nevedel, kto skutočne vládne. Podľa Wolfa by mal František určiť, kto má právo v podobnej situácii vyhlásiť pápeža za nespôsobilého vykonávať svoj úrad. Podľa historika to nie je v rozpore s vyššie citovanou zásadou, keďže už Kostnický koncil ukázal, že je možné odmietnuť troch pápežov a zvoliť nového, aby sa zabránilo chaosu a kríze.

Wolfov názor je kontroverzný, pretože Ján XXII. v skutočnosti súhlasil s tým, že sa bude riadiť rozhodnutím koncilu; navyše ako antipápež predsa len nebol pápežom; na druhej strane Gregor XII., ktorého Cirkev považovala za autentického pápeža, bol v čase voľby svojho nástupcu Martina V. mŕtvy. Benedikt XIII. bol medzitým považovaný za antipápeža a podľa katolíckeho učenia nikdy nebol pápežom. Wolfov návrh sa preto zdá byť v rozpore so zásadou *Sancta Sedes a nemine judicetur*.

Potom by podľa Nemca bolo potrebné obnoviť nedotknuteľnosť princípu voľby pápeža dvojtretinovou väčšinou. Platí to už od roku 1179, ale sv. Ján Pavol II. ho zmenil. V *Universi Dominici Gregis* stanovil, že ak po 11 dňoch a 34 neúspešných hlasovaniach nedôjde k voľbe pápeža, potom bude stačiť absolútna väčšina. Pápež Benedikt XVI. chcel toto rozhodnutie Jána Pavla II. napraviť, pretože táto záležitosť by mohla veľmi ľahko viesť k veľkým sporom a k spochybneniu voľby. Preto v roku 2007 zmenil pravidlá a rozhodol, že 35. hlasovanie by malo byť (po 34 neúspešných) voľbou iba medzi dvoma kandidátmi, ktorí doteraz získali najviac hlasov, pričom títo stratili aktívne právo voliť.

Nadalej je potrebná dvojtretinová väčšina. Podľa Wolfa je však možné, že v podobnej situácii sa takáto väčšina nikdy nedosiahne – a to by mohlo konkláve úplne zablokovat'. Kardináli budú donekonečna vyberať medzi tými istými dvoma kandidátmi, ale ani jeden z nich nikdy nezíska dvojtretinovú väčšinu. Podľa Nemca je preto potrebné vrátiť sa k predchádzajúcim pravidlám: voľba sa uskutočňuje dvojtretinovou väčšinou, na počte hlasov nezáleží a stále možno hlasovať za všetkých kandidátov.

Wolf navrhuje ďalšie zmeny. Podľa neho svätý Ján Pavol II. urobil chybu, keď umožnil voľbu pápeža len tajným hlasovaním a odmietol napríklad voľbu verejnou aklamáciou kardinálov. Podľa Wolfa to treba zreformovať. Navrhuje návrat k starej praxi tzv. kompromisnej voľby – *per compromissum*. Podľa tejto metódy, ktorá sa používala v minulosti, píše Wolf, kardináli vyberajú spomedzi seba päť alebo sedem osôb –

a len im delegujú právo voliť pápeža. Táto skupina kardinálov buď jednomyselne zvolí nástupcu svätého Petra, alebo predloží celému konkláve kandidáta, ktorý je potom formálne zvolený dvoma tretinami všetkých kardinálov.

To všetko podľa Wolfa prispeje k tomu, že nový pápež bude mať čo najširšiu legitimitu a jeho zvolenie nebude možné ľahko spochybniť. V dôsledku toho bude pre pápeža jednoduchšie riadiť Cirkev.

Zdroj: Katholisch.de, pch24.pl

URL adresa článku: <https://christianitas.sk/zmeni-frantisek-pravidla-konklave-liberalni-cirkevni-historici-maju-niekolko-napadov/>